

šios apžvalgos autorius pristatė pranešimą apie I tmečio vidurio Rytų Lietuvos pilkapius, daugiau tebuvo kokie du pranešimai, kurių objektas – vėlesnei Halštato laikotarpio medžiaga. Tokios chronologinės definicijos kaip paleolitas, geležies amžius ar viduramžiai yra labai skirtingos lietuviui ir Vakarų Europos archeologui. Svarbus ir žmogiškasis faktorius – tarkime, sudominti mūsų Brūkšniuotosios keramikos kultūros medžiaga kolegas, tyrinėjančius Balkanuose ir įpratusius prie aukso blizgesio, gali būti nelengva. Taigi neišvengiamai tebesame įdomesni savo regione. Ši situacija turėtų skatinti Lietuvos archeologus krypti nuo „radinių archeologijos“ prie universalesnės problematikos.

Šiaip ar taip, EAA konferencijose, didžiulėse

mokslo pasiekimų parodose, turime ką pasakyti ir ko pasimokyti. Sąlyčio su Europos archeologija taškų ieškojimo potencialas yra didelis. Galbūt dar ir teks kam nors įrodinėti, kad Lietuva yra ne „kažkur Rygoje prie Baltosios jūros“, bet mūsų dalyvavimas tokiuose mokslo renginiuose yra puikus būdas siekti, kad tokių „tamsuolių“ tarp Europos archeologų būtų kuo mažiau.

Baigiant apžvalgą daug gerų žodžių reikia pasakyti apie konferencijos organizatorių darbą: išsamią ir koncentruotą informaciją, pateiktą tiek iki renginio, tiek jo programoje, organizuotą transportą, maitinimą, studentų savanorių paslaugumą. Visa tai aukštai iškelia kartelę ir 2016 m. renginio Vilniuje organizatoriams.

Laurynas KURILA

LIETUVOS STUDENTŲ ARCHEOLOGŲ MOKSLINĖS KONFERENCIJOS

2012 m. lapkričio 29 ir 2013 m. lapkričio 28 d. įvyko dvi pirmosios Lietuvos studentų archeologų mokslinės konferencijos. Vilniaus universiteto (toliau – VU) Istorijos fakultete pastaruosius kelerius metus buvo jaučiamas nemažas studentų aktyvumas: atgijo senosios studentų organizacijos (korporacija „Tilia“, Studentų mokslinė draugija), susikūrė naujos (Lietuvos istorijos studentų asociacija), tačiau visos jos į mokslinę veiklą įtraukė tik istorijos studijų programų studentus. Studijuojantieji archeologiją likdavo nuošalyje organizuojamų konferencijų, formalų ir neformalių diskusijų su studentais ir dėstytojais. Šių renginių tematika nebuvo orientuota į priešistorinių laikų tyrinėjimus, o gvildenantys istorinių laikų archeologijos problemas nerodė didelio susidomėjimo jais arba nebuvo kviečiami pristatyti savo tyrimų. Studentija vis dažniau diskutavo, kad tyrimai, atlikti rengiant baigiamuosius bakalauro ir magistro darbus, nepatenka į mokslinę apyvar-

tą ir yra žinomi tik nedidelei grupei akademinės bendruomenės narių. Dėl šios priežasties 2012 m. jaunojo Lietuvos archeologijos draugijos nario, VU Istorijos fakulteto Archeologijos katedros doktoranto Šarūno Jataučio iniciatyva buvo suorganizuota I Lietuvos studentų archeologų mokslinė konferencija.

Renginio tikslas – sudaryti sąlygas VU ir Klaipėdos universiteto (toliau – KU) studentams archeologams pristatyti baigiamųjų bakalauro ir magistro darbų rengimo metu atliktus tyrimus, skatinti abiejų universitetų studentų bendradarbiavimą. Norėta vyresnius studentus paskatinti aktyviau diskutuoti su dėstytojais, dalintis idėjomis, keistis nuomonėmis ir patirtimi, jaunesnius – supažindinti su naujausiais tyrimais, mažai pažintomis archeologijos temomis. Pranešimus galėjo skaityti visi tais metais apgynę bakalauro arba magistro darbus studentai. Renginys vyko dieną prieš tarptautinę konferenciją „Naujausi archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje“, todėl tikėtasi, kad studentų konferencijoje dalyvaus svečių iš kitų miestų.

2012 m. lapkričio 29 d. VU Filosofijos fakulteto

II Lietuvos studentų archeologų mokslinės konferencijos akimirka. Ž. Montvydo nuotr.

patalpose vykusio I Lietuvos studentų archeologų mokslinė konferencija sulaukė nemažo archeologų bendruomenės dėmesio. Renginio metu perskaityti 9 pranešimai apėmė laikotarpį nuo senojo geležies amžiaus iki naujųjų laikų, buvo nagrinėjama kultūrų kilmė ir raida, praeities bendruomenės, archeologiniai radiniai ir reiškiniai.

Lietuvos archeologijos draugijos pirmininkui dr. Vyktinui Vaitkevičiui sveikinimo žodžiu pradėjus konferenciją pirmojoje jos dalyje Š. Jatautis pristatė Jaroslavo Vabalio (VU) bakalauro darbą tema „Brūkšniuotosios keramikos kultūros likimas Lietuvos Užneryje (archeologiniai duomenys)“ (darbo autorius konferencijos dieną buvo išvykęs). J. Vabalio, apžvelgęs praeities tyrinėtojų darbus ir surinkęs naujausius tyrinėtų Brūkšniuotosios keramikos kultūros objektų duomenis, analizavo šios kultūros išnykimą ir palikimą Rytų Lietuvos pilkapių kultūroje. Ši praeityje gana plačiai tyrinėta problema pastaruosiu metu nebuvo nagrinėjama, todėl klausytojai buvo supažindinti su naujausiais tyrimais, turėjo galimybę išgirsti tyrėjo išvalgas ir jo darbo vadovo doc. Aleksiejaus Luchtano komentarus.

Justina Stankevičiūtė (VU) pristatė savo tyrimą tema „Nemuno žemupio srities raida I–VIII a. (laidojimo paminklų duomenimis)“. Pranešėja, išanalizavusi visus tyrinėtus regiono laidojimo paminklus, jų paplitimą, laidosenos bruožus bei kapuose aptinkamas įkapes, išskyrė tris Nemuno žemupio srities plėtros etapus, penkis srities raidos etapus, jiems būdingus bruožus ir skirtumus. Didžiausias autorės nuopelnas – kruopščiai parengti kapinynų brėžiniai ir patikslinta juose esančių kapų erdvinė orientacija. Nustatyta, kad vyrai dažniausiai buvo laidojami orientuoti galva į ŠV, o moterys – į P. Kadangi ji rėmėsi net ir fragmentiškai tyrinėtų kapinynų duomenimis, atsiradus didesniai kiekiui informacijos tyrimų rezultatai gali keistis, tad platesnių apibendrinimų kalbant apie regiono raidą daryti nevertėtų. Neabejotinai šis tyrimas (2012 m. pripažintas vienu iš dviejų geriausių baigiamųjų bakalauro darbų) yra vienas išsamiausių bandymų apžvelgti Nemuno žemupio regiono gyventojų laidoseną.

Dariaus Levicki (VU) pranešimas „Laidosena Žemaitijoje I–IX a. ir jos interpretavimas remiantis archeomitoliginiais duomenimis“ klausytojus

supažindino su baltų religijos ir mitologijos tyrinėtojų bei archeologų pozicijomis šiuo klausimu. Vyresni kolegos tyrėjui davė vertingų patarimų metodikos klausimais, o po pranešimo vykusios diskusijos metu studentai buvo skatinami savo tyrimuose naudoti pirminius, dar neanalizuotus šaltinius, kurie yra pirmas žingsnis sėkmingo baigiamojo darbo link.

Šios apžvalgos autorius (VU) savo bakalauro darbo (2012 m. kartu su J. Stankevičiūtės darbu laimėjusio geriausio baigiamojo darbo konkursą) pagrindu parengė pranešimą tema „Šliktinės lobiai“. Jo metu buvo pristatytos dviejų Šliktinės kaimo (Notėnų sen., Skuodo r.) aptiktų IX–XI a. dirbinių lobių radimo aplinkybės, analizuojama dar XX a. viduryje iškelta hipotezė, kur lobiai siejami su aukojimo vandenyje tradicija. Tyrimo metu buvo nustatyta tiksliai antrojo lobia radimvietė, atrasti po skirtingus Lietuvos muziejus išblaškyti lobiai. Doc. Gintautas Zabiela išsakė vertingų pastabų ir mintį, kad galbūt tai ne du atskiri, bet vienas ir tas pats lobia, kurio dirbiniai buvo rasti ne vienu metu.

Antroji konferencijos dalis buvo skirta archeologinių radinių tyrimams, Alytaus kapinyno populiacijos traumatizmo charakteristikai ir bažnytinei archeologijai.

Edvinas Ubis (KU) pristatė Klaipėdos pilies XIII–XVII a. keraminius indus, o jo kolegė Indrė Šimkutė (KU) apžvelgė XVI–XIX a. stiklinius butelius Klaipėdos miesto prekybos ir paslaugų kontekste. Klaipėdiečių pranešimai išsiskyrė konstruktyvumu ir europinio konteksto išmanymu, o kruopščiai parengtos skaidrės tapo konferencijos puošmena. Klausytojai susipažino su keraminių indų technologine raida, rūšimis ir chronologija. Stikliniai buteliai buvo analizuojami Baltijos regiono ir Europos miestų prekybinių ryšių šviesoje. Tyrinėtoja suskirstė Klaipėdos miesto istoriniame branduolyje surastus butelius į tipologines grupes, ištyrė kiekvienos jų kilmę, paskirtį (pagal formą galima nustatyti, kokios rūšies gėrimas juose buvo laikomas), priėjo prie išvados, kad daugiausia įtakos klaipėdiečių skoniui ir stalo kultūrai turėjo ryšiai su anglų pirkliais.

Ingridos Latvytės (VU) Vilniaus reprezenta-

cinių rūmų (Lietuvos Respublikos prezidentūros) ansamblio gotikinių koklių tyrimas – sėkmingas bandymas apžvelgti didelę, iki tol netyrinėtą vieno uždaro komplekso radinių grupę. Pranešimo metu buvo analizuojamos problemos, su kuriomis susiduria gotikos epochos koklių tyrinėtojai, aptarta rūmų istorinė raida, archeologinių tyrimų eiga, ieškota rastų gotikinių koklių atitikmenų užsienio šalyse. Puikiai parengtą pranešimą pagyvino tyrimų autorės archeologės Daivos Luchtanienės komentarai.

Alytaus kapinyno suaugusių žmonių populiacijos traumatizmo charakteristiką pristatė Mantas Daubaras (VU). Savo baigiamojo magistro darbo pagrindu parengtame pranešime tyrinėtojas apžvelgė daugiau nei 700 skeletų tyrimus. Daugiau kaip pusė iš jų turėjo traumų požymių. Paaiškėjo, kad dažniau traumas patirdavo vyrai, tačiau su sunkiu fiziniu darbu susijusios traumas būdingos abiejų lyčių atstovams. Užfiksuoti smurtiniai ir nesmurtiniai sužalojimai, gydymo (trepanacijos, sugijusių lūžių), nukirsdinimo atvejai bei, pasak tyrinėtojo, vienintelis žinomas pasaulyje atvejis, kuomet žmogus gyveno su galvoje įstrigusia vinimi.

Konferenciją baigė Motiejaus Kėrio (VU) pranešimas „Bažnytinė archeologija Lietuvoje“ ir baigiamoji diskusija. Pranešėjas sulaukė nemažai pastabų ir kritikos dėl metodologinės prieigos ir naudotų šaltinių atrankos, bet jis pirmasis pabandė apžvelgti Lietuvoje archeologų tyrinėtą bažnyčią, jų vietas, analizavo bažnytinės archeologijos sampratą remdamasis Vakarų Europos patirtimi.

2013 m. lapkričio 28 d. II Lietuvos studentų archeologų mokslinėje konferencijoje savo tyrinėjimus pristatė 9 VU ir KU absolventai. Pranešimai apėmė itin platų laikotarpį – nuo vėlyvojo paleolito iki XX a. vidurio, buvo nagrinėjamos apgyvendinimo, buities ir gyvensenos, gynybinių įtvirtinimų, laidosenos, naujausiųjų laikų archeologijos temos. Džiugino tai, kad į VU bibliotekos centriniuose rūmuose vykusį renginį atvyko beveik visi VU Istorijos fakulteto Archeologijos katedros dėstytojai – prelegentų darbo vadovai, kiti Lietuvos archeologijos draugijos nariai bei didelis būrys studentų.

Pirmoji pranešimą perskaitė ir savo baigiamąją magistrą darbą pristatė Gabrielė Rimkutė (VU). Tyrinėdama Neries žemupio pirminį apgyvendinimą ji išanalizavo Neries slėnio geomorfologiją, visą sukauptą archeologinę medžiagą iš paleolito ir mezolito gyvenviečių ir, remdamasi etnografiniais duomenimis, pabandė atkurti pirmųjų Lietuvos gyventojų gyvenamosios bruožus. Tyrinėtoja nustatė, kad aptariamasis regionas buvo apgyvendintas vėlyvajame paleolite, o jo gyventojai daugiausia atstovavo Svidrų kultūrai. Analizuodama Arensburgo, Bromės ir galbūt Federmeserio kultūroms būdingus radinius autorė priėjo prie išvados, kad stovyklavietės, kuriose aptikti pastarieji radiniai, buvo naudojamos trumpą laiką strategiškai patogiose vietose medžioti per Nerį persikeliančias šiaurės elnių bandas.

Mindaugas Griškėdis (VU), kurio magistras darbas 2013 m. laimėjo geriausio studento archeologo mokslinio darbo konkursą, perskaitė pranešimą tema „Mirusiųjų deginimo papročio plitimas Vakarų Lietuvoje“. Didžiulio tyrimo pagrindas – duomenų bazė, į kurią buvo suvesti duomenys iš maždaug 3000-ųjų kapų, rastų daugiau nei šimte kapinynų. Apibendrinamas šiuos duomenis tyrinėtojas išskyrė tris V–XII a. mirusiųjų deginimo papročio plitimo etapus, patvirtino prof. Vlodo Žulkaus hipotezę, kad į kuršių žemes deginimo paprotys atėjo iš pietų – Skalvos ir Lamatos. Tiesa, tyrinėtojas neigė istoriografijoje nusistovėjusį teiginį, kad kuršiški dirbiniai Pavirvytės (Viekšnių sen., Mažeikių r.) ir Žąsino (Traksėdžio sen., Šilalės r.) kapinynuose yra kuršių migracijos rezultatas. Jo nuomone, tai – palankios prekybinės aplinkos pasekmė.

Didelio klausytojų susidomėjimo sulaukė Šarūnės Balandytės (KU) pranešimas, skirtas I–XII a. smeigtukų nešiosenai Žemaitijoje. Autorė, remdamasi atliktu tyrimu, kitų kultūrų pavyzdžiais, praktine patirtimi nešiojant šiuos papuošalus nustatė, kad dauguma Lietuvos archeologiniuose leidiniuose ir muziejuose pateikiamų žemaičių kostiumo rekonstrukcijų yra klaidingos. Rekonstruojant pavienių kapų kostiumus smeigtukai pateikiami ne tokioje padėtyje, kokioje buvo surasti, o pagal

rekonstrukcijos autoriaus vaizduotę. Š. Balandytės teigimu, kai kurie smeigtukai buvo nešiojami adatų drabužiuose įstrižai į viršų ir sutvirtinami aplink ją apvyniotu siūlu.

Pranešimas tema „X–XVI a. žvangučiai Lietuvoje: simbolika ir nešiosena“ nušvietė Aistės Kazimieraitytės (VU) bakalauro darbą ir kompleksinį požiūrį į šią iki šiol nenagrinėtą papuošalų grupę. Tyrinėtoja analizavo žvangučių vietą kapuose, nešiosenos rekonstrukcijas, simbolinę šių papuošalų reikšmę. Padedama archeologo ir juvelyro Evaldo Babensko, muzikologo prof. Ryčio Ambrazevičiaus ir chemikės dr. Aušros Selskienės tyrinėtoja analizavo žvangučių gamybos, skambesio subtilybes, atliko žvangučių iš Bajorų (Elektrėnų sav.) degintinio kapinyno struktūrinę analizę. Paaiškėjo, kad šaltiniuose ir literatūroje nurodomas dirbinių medžiagiškumas gali būti klaidingas – dauguma žvangučių buvo pagaminti iš bronzos, o ne iš žalvario. Doc. A. Luchtanas priminė, kad nereikėtų akiai tikėti prieš kelis dešimtmečius sukurtomis kostiumo ir papuošalų nešiosenos rekonstrukcijomis, kadangi autoriai į šiuos darbus įdėjo nemažai fantazijos ir meninių sugebėjimų.

Indrės Mažeikienės (VU) pranešimas „Kėdainių miestas XIV–XVII a.: buitinės keramikos duomenys“ – tai išsamus baigiamųjų bakalauro ir magistras darbų pristatymas. Išanalizavusi 1300 vienetų keramikos kolekciją autorė rekonstravo aptarimojo laikotarpio puodininkystės ir prekybos raidą Kėdainiuose, vietinę puodžių produkciją, atvykėlių iš įvairių kraštų įtaką mieste vykusiems procesams. Klausytojams kilo klausimas, kodėl vykdant gana nemažos apimties archeologinius tyrimus Kėdainių mieste, iš viso rasta tik 1300 įvairių laikotarpių keramikos vienetų? Neabejojant tyrimus atlikusių archeologų kruopštumu į šį klausimą atsakymo diskusijos metu rasti nepavyko.

Laura Ižganaitytė (VU) – 2013 m. geriausio baigiamojo bakalauro darbo autorė – pristatė XV–XVII a. Vilniaus miesto spynas. Tyrinėtoja į tipologines grupes suskirstė Vilniuje rastas spynas, aptarė jų chronologiją, gamybos ir stilistinius aspektus. Šių

dirbinių atsiradimą Lietuvoje, sekama ankstesnių tyrinėtojų hipoteze, L. Ižganaitė sieja su X–XI a. suintensyvėjusiais prekybiniais ryšiais su Kijevo Rusia, o ankstyviausias Vilniaus spynas datuoja XII–XIV a. Tyrimų metu paaiškėjo, kad anksčiausiai spynos pradėtos naudoti valdovų gyvenamoje aplinkoje, vėliau jos paplito turtingesnių miestiečių sluoksniuose, o XVII a. aptinkamos jau visame mieste. Ieškodama analogų išskirtiems spynų tipams autorė rado atitikmenų visame pasaulyje (netgi Senovės Egipte!). Taikli buvo doc. G. Zabelos pastaba, kad kartu su spynomis turėtų būti nagrinėjami ir raktai, kurių Lietuvos archeologinėje medžiagoje nepalyginti daugiau, o kalbant apie spynų atsiradimą vertėtų analizuoti aptinkamas ir X–XII a. Vakarų Lietuvos kuršių kapinyuose. Jas vargu ar galima sieti su Kijevo Rusia.

Povilas Šlapševičius (VU) pristatė Nemuno upės gynybinę sistemą kovų su kryžiuočiais metu. Bakalauro darbo pagrindu parengtame pranešime tyrėjas pateikė savo minčių apie gynybinių pilių tinklą, kuris galėjo būti platesnis nei minima rašytiniuose šaltiniuose arba nei teigia istorikai ir archeologai. Autorius bandė argumentuotai parodyti, kurie rašytiniuose šaltiniuose neminimi piliakalniai galėjo būti priskiriami prie gynybinės sistemos pilių, tačiau savo tyrimų metodikos nedetalizavo, teiginiai atrodė menkai pagrįsti, o įžanga į juos – ilga ir paini. Atrodytų, po pranešimo liko daug neaiškumų, tačiau nė vienas iš klausytojų nepanoro užduoti klausimų.

Ramintos Bindokaitės (VU) pranešimas „Vilniečių buitis XVII a. antroje pusėje – XVIII a. pabaigoje pagal pomirtinius turto inventorius ir archeologinius duomenis (tyrimo bandymas)“ sukėlė didelę diskusijų bangą. Nors tyrinėtojos baigiamojo magistro darbo pagrindu parengtas pranešimas neturėjo vaizdžių iliustracijų ir labiau priminė istorikų darbus, duomenis, kurie buvo pateikti, galima pavadinti dideliu atradimu, ateityje galbūt pakeisiančiu viduramžių ir naujųjų laikų miestiečių gyvenamos tyrimus. Tyrinėtoja analizavo ir palygino dvi šaltinių grupes – archeologinius radinius ir vilniečių turto pomirtinius inventorius, kuriuose iki menkiausių

smulkmenų aprašyti mirusių miestiečių turėti daiktai: keraminiai indai, stalo įrankiai, maisto atsargos ir kt. Kai kuriais atvejais minimos indų rūšys ir kokybė, jų kilmės šalis, išvardinamos turėtos maisto produktų atsargos, prieskoniai. Tyrinėtoja nedetalizavo, kas tiksliau minima šiuose sąrašuose, bet supažindino su užsienio šalių įdirbiu ir šioje tyrimų srityje naudojama metodika. Akivaizdu, kad iki šiol Lietuvos istorikai ir archeologai į šią šaltinių grupę nebuvo atkreipę dėmesio. Detalesni tyrimai gali atsakyti į nuolat miestų archeologijos srityje dirbančių specialistų keliamus klausimus, padėti nustatyti tam tikrų dirbinių grupių kilmę ir paskirtį, juos datuoti. Tokio pobūdžio šaltinių analizė gali pagelbėti tyrinėjant miestiečių buitį, mitybą, rekonstruojant miesto pirklių prekybinius ryšius ir kitus procesus. Nors R. Bindokaitė savo tyrimą dėl abiejų šaltinių grupių neištirtumo laikė nesėkmingą, dėmesys į jį buvo atkreiptas, o rašytinių šaltinių svarba rekonstruojant miestiečių kasdienybę, reikia tikėtis, įsisąmoninta.

Konferenciją užbaigė Kunigundos Čepkauskaitės (VU) baigiamojo bakalauro darbo pristatymas tema „XX a. objektų archeologiniai tyrimai“. Autorė, apibendrinusi per 50-ies archeologiškai tyrinėtų XX a. objektų sąrašą, išvelgė tendenciją, kad daugiausia buvo tyrinėjamos represuotų aukų užkassimo vietos arba į Kultūros vertybių registrą įtraukti objektai. 2010 m. ji laiko lūžio tašku partizaninio karo paveldo tyrimuose, kadangi taikant archeologinius metodus imta tyrinėti bunkerius. Nepaisant vis didėjančio tyrinėjamų objektų skaičiaus, autorė pripažino, kad Lietuvoje šiuo metu nėra poreikio ir nepasirengta tirti bei saugoti memorialinės reikšmės neturinčius objektus. Pranešimas sukėlė nemažą diskusiją, į kurią įsitraukė ir studentai istorikai. Dar kartą svarstyta, kas yra archeologija, kada XX a. taps, o gal jau tapo archeologijos mokslo tyrimų objektu. Doc. G. Zabelos nuomone, šiuo metu Lietuvoje gimstanti naujausiųjų laikų archeologija yra duomenų kaupimo stadijos, ją turi išgyventi kiekviena tyrimų kryptis. Tačiau diskusijos dalyviai taip ir nesutarė, kokio duomenų kiekio, tyrimų, pranešimų ar

publikacijų skaičiaus reikia, kad XX a. objektų kasinėjimai būtų pripažįstami archeologiniais tyrimais ir būtų reglamentuota teisinė šių objektų apsauga. Nepaisant to, vyresnieji archeologai pasidžiaugė, kad tokie tyrimai vyksta, o juos atliekantiems jauniems tyrinėtojams palinkėjo visokeriopos sėkmės.

Baigiamosios diskusijos metu dr. Giedrė Motuzaitė džiaugėsi renginiu ir studentų aktyvumu, pasidalino užsienio šalyse įgyta patirtimi apie ten vykdomą archeologų veiklą. Pasak jos, Vakaruose puoselėjami tarpdalykiniai tyrimai galėtų tapti sektinu pavyzdžiu jauniems Lietuvos archeologams, todėl skatino ir toliau domėtis, tirti, bendrauti su kitų sričių specialistais bei dažniau rengti panašias konferencijas. Doc. Gintautas Vėlius džiaugėsi galėdamas matyti savo auklėtinius ne tokioje formoje aplinkoje, kokioje buvo ginami jų baigiamieji darbai, o dr. V. Vaitkevičius prisiminė pirmąsias studentų konferencijas, kuriose jam teko dalyvauti studijų metais, akcentavo studentų ir dėstytojų dialogo svarbą, kvietė jaunesnius studentus nevengti dalyvauti ateityje vykšančiose konferencijose ir taip įgyti patirties, gauti vertingų patarimų, žengti pirmuosius žingsnius savarankiškų tyrimų link.

Apibendrinant pirmąsias dvi Lietuvos studentų archeologų mokslines konferencijas galima teigti, kad jos buvo sėkmingos, iškelti uždaviniai įgyvendinti. Studentai pasinaudojo galimybe pirmą kartą viešai pristatyti savo baigiamuosius darbus, o jų ko-

legos ir dėstytojai iš Vilniaus ir Klaipėdos universitetų – išgirsti apie pačius naujausius studentų archeologų tyrimus. Kai kurių jų darbai jau virto mokslinėmis publikacijomis¹, kitų – dar tęsiami. Trečiųjų, baigusių studijas ir pasukusių kitu, ne archeologijos mokslo, keliu, atlikti tyrimai, reikia tikėtis, nebus pamiršti, anksčiau ar vėliau pateks į mokslinę apyvartą.

Kad Lietuvos studentų archeologų mokslinei konferencijai pritaria ne vien jos dalyviai, rodo VU Istorijos fakulteto, UAB „Kultūros vertybių paieška“ ir Lietuvos nacionalinio muziejaus parama, dovanos prelegentams. Tam, kad žinia apie studentų darbus pasklistų dar plačiau, pranešimų santraukos buvo paskelbtos lankstinukais, taip pat pateiktas 2012/2013 mokslo metais VU ir KU studentų archeologų apgintų baigiamųjų darbų sąrašas. Ateityje renginį ketinama plėsti, kviesti pranešėjus archeologijos temomis iš Vilniaus dailės akademijos ir Lietuvos edukologijos universiteto.

Akivaizdu, kad studentų pasirenkamos tyrimų kryptys ir baigiamųjų darbų temos yra daugiau ar mažiau susijusios su tuo, ką jie matė, tyrė ir patyrė studijų metais, kur atliko archeologinę praktiką, su kuriais specialistais bendravo, bendradarbiavo. Nesuklystume jaunuosius tyrėjus pavadinę jų mokytojų atspindžiais. Atlikti tyrimai tam tikra dalimi parodo Lietuvos aukštųjų mokyklų studijų kokybę, šiuolaikinės Lietuvos archeologijos kryptis.

Žilvinas MONTVYDAS

¹ Montvydas, Ž., 2013. Seniai pamesta, iš naujo atrasta: Šliktinės lobiai. *Lietuvos archeologija*, 39, 285–308; Šimkutė, I., 2013. XVI–XIX a. stikliniai buteliai Klaipėdoje: tipologija, chronologija, reikšmė. *Lietuvos archeologija*, 39, 145–176 (redakcijos pastaba).